Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

Teataja

Kevad 2005 Nr. 14

Selle hooaja üllatajaiks on oma tubliduses tuntud **Põlva käsitööklubi** naised eesotsas **Asta Tageliga**. Ilus mõte ja ootuspäraselt hästi korraldatud käsitööpäev, kus väljas esindus käsitööle pühendunud koolipoistest väärikate vanameistriteni. Palju ilusat käsitööd ja rohkesti uudistajaid. Ilus päev oli Põlvas!

Eelmise aasta ja selle talve oluline märksõna on olnud **rahvakunstigalerii.** Edasiminekuks käsitöövallas vajame kohta, kus eksponeerida meistrite uut toodangut, korraldada käsitööliidu konkursside võidutööde ning rahvakunsti- ja käsitöömeistri kõrgeima astme kutsetunnistuse taotlejate näitusi. Käsitöömaailm Tallinna kaubamajas ebaõnnestus eelkõige ebasobivaks osutunud asukoha tõttu. Jaanuarist oleme **Eesti Käsitöö Majas** Pikal tänaval. Seni toimunud näitused on suurt avastamisrõõmu pakkunud ja kinnitanud usku meie käsitöö edasikestmisse. Heameel, et talveaias sai seekord välja jagatud viis *Pärandihoidja* auhinda väärikatele meistritele. Täname teid, **Laine Kadajas, Saima Mägi, Alice Päev, Saima Loik ja Aime Lang!** Meie aasta tähtsündmusel osalesid ka kultuuriminister **Urmas Paet** ja volikogu esimees **Maret Maripuu,** kes meie ettevõtmisi viimastel aastatel väga oluliselt on toetanud ja tegevuses perspektiivi näevad.

Meie õnnitlused kuuluvad kindlasti rahvakunsti ja käsitöömeistri kõrgeima astme tunnistuse saajatele **Ulve Kangrole, Riina Tombergile ja Christi Kütile.**

Maakondades on tehtud edusamme käsitööühenduste ja teiste rahvakultuuri valdkondade paremaks koostööks. Viimasel aastal oleme tundnud enam Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse (direktor **Aino Arro**) ja maakondade rahvakultuurispetsialistide toetust. Ühine tegutsemine on juba mitme pool viinud käsitöövaldkondi ühendava mittetulundusühingu või ümarlaua loomiseni.

Uusi tuuli meie tegevusse on toonud alaliitude juhid ja kunstiakadeemia juhtimisel toimiv projekt *Käsitööga tööle.* Kolmele aastale kavandatud projekti raames toimub seitsmes maakonnas koolitusprogramm alates sellest sügisest. Juhendajateks valitud kunstnikud koostavad juba praegu konkreetseid õppeplaane maakonna eripära silmas pidades. Käsitööliidu poolt on tugiisikuteks Eeva Talts, Kersti Loite, Ulve Kangro, Ave Matsin, Marika Sepp, Virve Tuubel ja Liina Veskimägi-Iliste. Loodame, et projekt toob uusi tooteid meie käsitööturule ja paneb meid rohkem mõtlema oma paikkonna eripärale.

Sellel kevadel korraldame meie Euroopa Rahvakunsti- ja Käsitööföderatsiooni töökoosoleku Eestis. Tore, et see toimub just konkursi *eesti-kehakate* võidutööde näitamise aegu.

Tavapäraselt ootab meid ees palju laatasid ja käsitööpäevi maakondades. Käsitööliidu keskaja päevad Tallinna vanalinnas on kasvamas uute ettevõtmiste võrra. Lastelaat ei ole enam 1.juunil, vaid koos rahvakunstilaadaga 18.juunil.

X käsitööpäevad on Ida-Virumaal Alajõel. Koos teeme lähemat tutvust Avinurme puutöömeistrite ja Iisaku ümbruse meistritega nende maalaadal.

Kohtumiseni!

Liivi Soova,
käsitööliidu juhatuse esimees

Meie käsitöö tulevik, tublid Põlva käsitöömeistrid Martin Mäeste ja Raido Semm käsitööpäeval omavalmistatud töödega.

Aastaauhinna *Pärandihoidja 2004* laureaadid

Käsitööliidu juhatus otsustas seekord anda välja neli elutööauhinda ja ühe meistriauhinna. Auhinnaga käis kaasas kultuuriministeeriumi ja käsitööliidu aukiri, Georg Bogatkini keraamiline kauss ja stipendium 5000 krooni.

SAIMA LOIK – elutööpreemia rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest.

Saima Loik (83) on käsitööliidu üks taastajaliikmeid, olnud aastaid selle hea nõuandja abiline. Erialalt on Saima Loik moekunstnik, Kunstiinstituudi õppejõuna noori kunstnikke koolitades valutas ta samal ajal südant rahvusliku käsitöö käekäigu pärast.

Väga tähtsaks peab ta meie rahvusliku käsitöö tundmist ja oskust sellest eeskuju võtta ning ilusa käsitöö populariseerimist trükisõna kaudu. Tema enda panus sellesse on suur: arvukad nõuandvad kirjutised mitmetes omaaegsetes väljaannetes, kõige olulisem on aga Käsitööalbum, mida ta kümmekond aastat toimetas. Nendesse albumitesse koondatud materjal pakub huvi praegugi, sest midagi võrdväärset ju asemele tulnud ei ole.

Olulise osa Saima Loigu elutööst moodustab rahvarõivaste uurimine ja sellealane nõustamine. Oma rikkalikke kogemusi on ta edasi andnud mitmeid kursusi juhendades.

Alates 1997. aastast on Saima Loik käsitööliidu auliige.

ALICE PÄEV – elutööpreemia rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest.

Alice Päev (83) ehk Liisi Päeva, nagu tuttavad teda kutsuvad, on meister, kelle elu juba üle viiskümne aasta seotud kangakudumisega. Alustanud endises kunstikombinaadis ARS kangruna, hakkas ta mõne aja pärast tööle hoopis kanga üleslooja ehk käärijana. See on viinud teda koostööle enamiku meie tuntud vaibakunstnikega. Kanga käärimine on kudumise juures erilist täpsust ja tundlikku kätt nõudev etapp. Sellest saab hea kangas alguse. Liisi on suurepärane käärija, tunneb peensusteni tehnoloogijat ja on alati valmis head nõu andma. Liisi Päeva käte vahelt on aastakümnete vältel läbi jooksnud lõimed sallidele, linikutele, vaipadele nii kodu kaunistamiseks kui ka kõrgte riigiasutuste prestiižseteks esindustekstiilideks. Lähiminevikust võib mainida Eesti Draamateatri lavakardinaid. Omas ringkonnas on Liisi Päeva vaieldamatult legend.

LAINE KADAJAS – elutööpreemia rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest.

Laine Kadajás (76) on õpetaja ja teenekas käsitöömeister. Kaua aastaid oli ta Kuusalu keskkooli direktor, õpetades samas emakeelt ja tütarlastele käsitööd. Tema eriline huviobjekt ja kiindumus on olnud rahvarõivad, peamiselt Kuusalu khk.18. ja 19. saj. rahvarõivad. Neid on ta uurinud, populariseerinud ja õpetanud koolis käsitöötundides, juhendanud huvilisi ja harrastajaid. Endale on ta jõudnud teha kümmekond Kuusalu kostüümi, on teinud neid teistelegi. Rohkesti on ta korraldanud rahvariiete näitusi Kuusalu kandis ja kaugemalgi, tutvustanud neid väliskülalistele Soomest, Rootsist, Saksamaalt, Austriast.

Laine Kadajast peetakse kõige asjatundlikumaks rahvariiete tundjaks ja käsitöömeistriks Harjumaal. Oma tegevuse eest on ta pälvinud Kuusalu valla aukodaniku tiitli.

Pärandihoidja 2004 laureaadid (vasakult): Laine Kadajas, Saima Mägi, Alice Päev, Saima Loik ja Aime Lang.

SAIMA MÄGI – elutööpreemia rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest

Saima Mägi (68) on mitmekülgne käsitöömeister, kellelt võib alati nõu ja abi saada mis tahes käsitöö kohta. 80-ndatel aastatel Haapsalu teeninduskombinaadi Lihula jaoskonna kudumisosakonna meistrina töötades juhendas ta Lihula jaVigala naiste käsitööringi. . Aastail 1990–1991 töötas Lihulas käsitöökool, kus Saima Mägi tikkimist õpetas. Lihula rahvaülikoolis õpetas ta rahvarõivaste valmistamist. Muinsuskaitse Seltsi algusperioodil käis ta koduloo uurimise toimkonnaga mööda Lõuna-Läänemaa talusid kohalikke rahvariideid ja tekkide mustreid uurimas. Selle kohta on ta avaldanud ka artikleid.

Tunnustust on Saima Mägi võitnud Läänemaa lilltikandis tekkide tegijana. Kokku on ta tikkinud 12 täismõõdus lilltikandiga tekki. Tema eestvedamisel on korraldatud Läänemaa tekkide näitusi ja Lihula kultuurimajas sai teoks lilltikandi päev.

AIME LANG – meistriauhind rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest

Aime Lang (64) on õlgehistöömeister ja õletöö õpetaja, Laiuse käsitöökoja "Kuldne Õlg" asutaja ja selle juht. Aastate eest Jõgevamaal ja kaugemalgi tuntud käsitöömeister ja kodumajanduskonsulent avastas enda jaoks ühtäkki õlgehistöö. Avastas ja pühendus jäägitult. Järgnesid õpingud, pidev enesetäiendamine, otsingud ja leidmised ning suur töö, mis kokkuvõttes on viinud taseme väga kõrgele. Etnograafilised toakaunistused looduslikest materjalidest, nagu õlg ja roog, on olnud eesti rahvakunstis tuntud juba ammustest aegadest. Et loodusmaterjal annab võimaluse fantaasial areneda, võib Laiuse õletoas "Kuldne Õlg", mis möödunud aastast alates paikneb avaramates ruumides, näha ja imetleda, mida kõike on võimalik õlekõrrest meisterdada – suurtest tarbeesemetest filigraanpeente eheteni.

Oma oskusi on Aime Lang kogu aeg ka huvilistele edasi andnud. Tuntuks on saanud arvukad kursused nii õletoas kui ka mitmel pool Eestis ja Soomeski ning traditsioonilised suvised õppelaagrid. Meistri sulest on ilmunud ka raamatuke "Kuldne õlg ja kasetoht tegija silmade läbi".

Volikogus räägitust

Käsitööliidu volikogu oli koos 5. veebruaril k.a. Osavõtjaid oli enamikust maakondadest, kokku 40 inimest, tulemata olid seekord jäänud esindajad Hiiu- ja Saaremaalt.

Volikogu kinnitas aastaplaani 2005.aastaks. Peaülesanneteks on teabepäevade korraldamine maakondades ja käsitööalase andmebaasi kogumine. Jätkatakse alaliitude tegevuse koordineerimist ja meistritunnistuste väljaandmist. Rõhutati laiapõhjalise koolituse korraldamist ja kirjastustegevuse vajalikkust.

Vaadati läbi konkursside, näituste ja laatade plaan lähiaastateks. Jätkatakse *Pärandihoidja* auhinna väljaandmist. Eriprojekti alusel toimub rahvusvaheline koostöö.

Liikmemaksuks otsustas volikogu määrata minim. 100 kr. aastas igalt käsitööliidu liikmelt (juriidiliselt isikult) ja 1000 kr. toetajaliikmelt.

Otsustati, et mardilaada maakonnapäeva koraldab 2005. a. Valgamaa ja 2006.a. Raplamaa.

Volikogu tööst võttis osa Kultuuriministeeriumi rahvakultuuri nõunik Eino Pedanik.

Volikogu lõppes piduliku kogunemisega **Estonia talveaias**, kus tehti teatavaks ja anti üle *Pärandihoidja 2004* auhinnad. Auhinnad andis üle kultuuriminister Urmas Paet.

Käsitööliidu tänukirja rahvuslike käsitöötraditsioonide hoidmise ja edasiarendamise eest said **Aime Lang, Maaja Kalle, Kadi Pajupuu, Kristel Põldma, Anu Randmaa, Eeva Talts, Kristi Teder, Riina Tomberg, Virve Tuubel, Anne Ütt.**

Pärandihoidja laureaate on õnnitlemas (vasakult) käsitööliidu tegevjuht Liina Veskimägi-Iliste, käsitööliidu juhatuse esimees Liivi Soova, Rahvakultuuri Keskuse direktor Aino Arro ja kultuuriminister Urmas Paet.

Muusikaliste vahepaladega esines ansambel "Kristina ja sõbrad". Rahvuslikel ainetel loodud rõivaid demonstreerisid Kunstiakadeemia tudengid Anne Metsise juhtimisel.

Käsitööliidu struktuur muutumas...

Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseltsi (2004. aastast Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit) taastasid 1992. aastal üksikisikud. Juba järgmisel aastal hakkasid lisanduma eelkõige maakondade keskustes tegutsenud käsitööühendused ja keskseltsi kuulusid ainult juriidilised isikud või üksikutel juhtudel kontaktisikud. Tänaseks oleme jõudnud niikaugele, et paarikolme aasta pärast võivad käsitööliidu liikmeteks olla maakondade keskseltsid.

Praegust käsitööseisu analüüsides tundub, et **kõige suurem puudus on vähene teave üksteise tegemistest** nii maakonna kui riigi tasandil. Kui käsitööliidu taastamisele järgnevail aastail tundus, et kõik suuremad tegijad saavad kokku kas volikogus, mardilaadal või käsitööpäevadel, siis nüüd peame tunnistama, et asi läheb iga aastaga keerulisemaks. Meie kõigi rõõmuks on käsitöömaastik suuresti mitmekesistunud nii üksikettevõtjate kui harrastustegevuse edendamiseks loodud ühenduste näol. Järjest suuremale hulgale inimestele on käsitöö saanud elatusallikaks kas väikese elustiiliettevõtte või Euroopa turuga arvestava ettevõtmisena. Käsitöö võib olla elatusallikaks kas kutsumusest valitud valdkonna vastu või väljapääsuna töötusest. Mõlemal juhul vajatakse nii koolitust kui ka toetust toimetulekuks, võimalust kontaktide loomiseks teiste käsitöömeistritega. See omakorda sunnib looma uusi koolitus- ja nõustamiskeskusi, korraldama laatu ja näitusi ning uue toodangu saamiseks konkursse.

On korvamatult kahju, kui hea harrastusmeister oma punutiste või pitsidega ainult oma kodus või külas kiidetud saab, samas kui tema meisterlikud tööd paljudele innustuseks võiksid olla.

Käsitööliidul on oma kolmeteistkümne taastegutsemise aasta jooksul kujunenud välja kindlad ettevõtmised: laiendatud volikogu veebruaris ja Juhtide kool septembris, käsitööpäevad. Just nendel kogunemistel pannakse paika tegevussuunad lähiaastateks ja pakutakse välja ideid pikemaks ajaks ette. Vahepeal käib koos juhatus, kes juba täpsemalt asjad paika paneb.

Meie käsitööliit ei ole oma eesmärgiks seadnud võimatut, s.t. me ei kutsu kõiki käsitööühendusi liidu liikmeks astuma. Küll on meie põhikirjaline ülesanne teave oma ettevõtmistest huvilisteni viia.

Aeg tundub just praegu olevat sealmaal, et **maakondades tuleksid kokku käsitööühenduste juhid, väikeettevõtjad, meistrid, käsitööõpetajad ning lepiksid omavahel kokku, kuidas kõige paremini oma paikkonna rahvuslikke käsitöötraditsioone taasavastada ja edasi viia.** Käsitööliidu juhatusel on selge, et ka kõige teovõimelisem käsitööühendus üksinda ei suuda seda enam üheski maakonnas teha. Enamikus maakondades on seda mõistetud ja ühise laua taha maha istutud. Edukamad on olnud need, kes on kaasa kutsunud **maakonna rahvakultuuri spetsialisti** ja koostööpartnereid käsitööalgatust soosivatest institutsioonidest. Sellel aastal on **maakonna keskseltsi** (ümarlaua, seltsingu, katusorganisatsiooni, teabekeskuse) loomisega algust tehtud või kokkusaamine kavandatud Saaremaal, Järvamaal, Ida-Virumaal, Võrumaal, Raplamaal ja Hiiumaal. Läänemaal kutsuti käsitöö ümarlaud kokku eelmise aasta novembris ja nüüdseks on registreeritud MTÜ Läänemaa Käsitööliste Ühendus, mille juhiks on valitud käsitööõpetaja Marju Heldema.

Seniste arutelude põhjal maakondades ja käsitööliidu juhatuses võib tuua välja olulisim, miks vajatakse maakonna keskseltsi.

- **Maakonna käsitöömeistrid vajavad vahelüli käsitööliidu teabe saamiseks**
- **Infopanga kogumiseks (maakonna käsitööühendusi, väikeettevõtjaid saab kaardistada kõige paremini just kohapeal)**
- **Koolitustegevuse korraldamiseks maakonnas (käsitööliidu poolt pakutud koolitustel saavad osaleda väga vähesed)**
- **Käsitööalaste ettevõtmiste korraldamiseks (laadad, näitused, konkursid)**
- **Ühistegevus aitab luua võimalusi nii toetuste saamiseks kui ühisprojektide algatamiseks**
- **Aitab leida võimalusi koostööks käsitööettevõtmisi toetavate institutsioonidega maakonna atraktiivsemaks muutmisel, turismi edendamiseks**
- **Aitab kaasa avatud meistrikodade ja käsitööpoodide tekkele (toetuste taotlemine, soovitused jne.)**
- **Annab selgitusi ja soovitusi rahvakunsti- ja käsitöömeistri kutsetunnistuse saamiseks**
- **Aitab luua kohalike rahvarõivaste valmistamise nõustamist**
- **Jagab tunnustust kohalikele käsitöömeistritele ja esitab parimad käsitööliidu Pärandihoidja aastaauhinnale**

Oma tegevuse planeerimisel tuleks eelkõige juhinduda käsitööliidu missioonist tulenevatest ülesannetest, pidades silmas **paikkonna omajuurse käsitöö väärtustamist ja ökoloogilise elulaadi propageerimist.**

EESTI KÄSITÖÖ MAJA

"Nüüd olete lõpuks koju jõudnud," ütles Kustav-Agu Püümann Eesti Käsitöö Maja avamisel.

Jaanuarikuus avatud Eesti Käsitöö Maja Tallinnas Pikk tänav 22 on just see, mida me otsisime. Käsitöömaja kahele korrusele on mahtunud müügisaal, rahvakunstigalerii, töötoad ja ka Kodukäsitöö OÜ väike kontor.

Müügisaalis on esindatud traditsiooniline eesti käsitöö. Samas on ka kangasteljed, kus võib jälgida, kuidas meistri käe all vaip valmib, ja ka õpetust saada. Kangastelgede taga toimetavad Mare ja Liis Veersalu, nemad teevad kaltsuvaipu, ning poppanakudumite meister Lea Puusaag.

Käsitöömajas on ka **kolm töötuba**. Tekstiilikunstnik Riina Tombergi ning siidimaalijate Aita Rõemuse ja Aino Jakobi töödest on seal väike väljapanek, seal nad tegutsevad, korraldavad kursusi, annavad soovijaile konsultatsiooni. Rahvarõivatoas jagavad rahvarõivaalast teavet Silja Nõu jt. Vilve Jürisson on teinud rahvarõivakostüümide lõiked, mida on võimalik kopeerida.

Rahvakunstigalerii rõõmustab eriti, sest nüüd on lõpuks sobiv koht, kus meie meistrid oma töid laiemalt tutvustada saavad. Iga paari-kolme nädala tagant on käsitöömajas uus näitus.

Kuni septembrini on näitustegraafik koostatud. Sügisest alates on veel vaba ruumi. Ootame huvilisi!

Näitused rahvakunstigaleriis 2005. a.

VATID JA VAMMUSED 8. JAAN.– 6. VEEBR.

Riina Tombergi näituseväljapanek oli osa tema hiljuti kaitstud magistritöö kollektsioonist. Tema loodud maavillasest lambahallist lõngast esemed rõhutavad rahvusliku käsitöötraditsiooni järjepidevust ja püsivust. Kasutatud oli nii vanu kui ka uusi käsitöövõtteid ja kaunistusviise.

KAASAVARA 8. – 20. VEEBR.

Rahvakunsti Klubi korraldatud näitus oli koostatud esemetest, mis täitsid ja täidavad ühe õige naise kaasavarakirstu. Seal oli tekke, sõbasid, rahvariidekangaid, üleviskeid, vaipu, patju, kindaid ja sokke. Pilku püüdis nurgas istuv kaasavara omanik ise, nimeks Mari.

PULMAVAIBAD JA SÕBAD 23. VEEBR. – 12. MÄRTS

Christi Küti näitus valmis magistritöö praktilise osana. Näitusel olid esindatud etnograafiliste pulmavaipade koopiad ja uusloomingulised vaibad ning kümme sõba ehk "abielukatust". Sõbad ja vaibad on kuulunud nende pulmatekstiilide hulka, mis saatnud kaitsvalt noorikut sel olulisel hetkel.

SOOMUSED 14. – 20. MÄRTS

Liisa Kallami, Liisa Tomasdbergi ja Liina Veskimägi –Iliste vildinäituse siduvaks teemaks oli soomus, villa ja teiste kiudude sidumine ning takerdumine – seega vilt. Näitusel olid väljas padjad, tumbad, seinatekstiilid, kasutatud oli erinevaid viltimistehnikaid ja materjale. Lisaks lambavillale ka turvas, lina, siid.

KANDLED JA KOTID 21. MÄRTS – 3. APRILL

Pillimeister Rait Pihlap esitles eri tüüpi kandled. Neid on võimalik tema pillitöökojast Raplamaal tellida või õppida neid seal ise valmistama.

Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala tudengitel tekkis seoses osalemisega kandlevalmistamise kursustel kandlekojas idee teha kandlekotid. Rahvuslikus stiilis kotte valmistasid Kristina Libe, Malle Valli, Reelika Käär, Rita Käär ja Riin Oidekivi Christi Küti juhendamisel.

Hetk käsitöömaja avamiselt. Pildile on jäänud (vasakult) Evelin Tsirk Tallinna turismiametist, poliitikud Katrin Saks, Katrin Karisma ja Maret Maripuu ning Raekoja direktor Elvira Liiver.

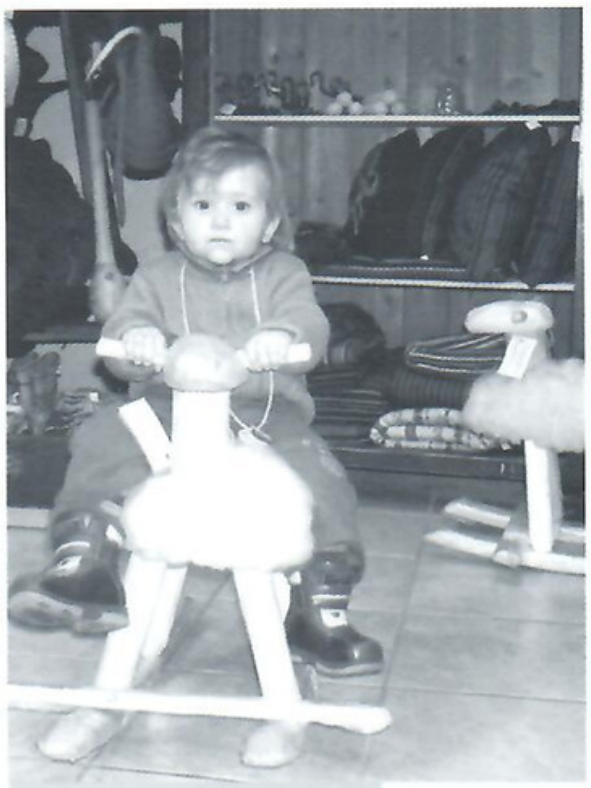

Kõige väiksem külaline oli keskajaprojekti juhi Anne Veldi tütar Juule.

Tekstiilikunstnik Kadi Pajupuu esitles vanutatud vineerist vaipu, mis saanud inspiratsiooni vanadest muusikariistadest ja nendest, kes mõistavad mängida.

LAPSE TUBA 5.–17. APRILL

Üle-eestiline kangakudujate alaliidu näitus lastele ja lastetuppa mõeldud tekstiilidest, põhiliselt vaibad, aga ka linikud ja padjad.

TRIIBUKANGAS 18.–30. APRILL

OÜ Kodukäsitöö rahvarõiva triibukangad oma vanas headuses ja uues vormis. Nii traditsioonilised seelikud kui ka triibukangast kotid ja sisustustekstiilid.

INSPIREERITUD EESTIST 1.–14. MAI

Rootsi Sätergläntan käsitöökolledži üliõpilaste nägemus eesti käsitööst.

PÄIKEST PALUMAS 15.–29. MAI

Kulla Altmäe kaltsuvaibad

NUKUTUBA 30. MAI – 5. JUUNI

Lemme Toropi nukuklubi näitus ja töötuba

EESTI-KEHA-KATE 6.–27. JUUNI

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu konkursi võidutööde näitus

MEESTE TÖÖD JA HARRASTUSED

Põlva Käsitööklubi üle Eesti tuntuks saanud käsitööpäevad on seni keskendunud naiste käsitööle. Viimane, seitsmes käsitööpäev oli üksnes meeste päralt.

Aprillikuu teisel päeval oli Põlva Kultuuri- ja Huvikeskusse Käsitööklubi VII käsitööpäevale *Meeste tööd ja harrastused* tulnud ligi poolsada erinevate huvialade ja oskustega meistermeest oma töid ja tegemisi tutvustama. Käsitööklubi juhi ja päeva korraldaja Asta Tageli sõnul oli meeldiv üllatus nii osalejate kui ka külastajate rohkus. On ju meeste käsitöö seni ikka tagaplaanil olnud. Asta Tagel aga väitis, et kontaktide loomine meestega ei olnudki raske, kutsele vastati meeleldi. Ja nii kasvaski esialgu kavandatud Kagu-Eesti meeste käsitööde tutvustamine raamidest välja. Kohale oli tulnud meistreid Virumaalt, Saaremaalt, Tartust, Tallinnast ja mujaltki.

Mehed tutvustasid oma tooteid, jagasid õpetusi, andsid nõu ja näitasid praktilisi töövõtteid.

Mida seal kõik näha võis: puu- ja laastutööd, punutised, naha-, klaasi- ja metallitööd, keraamika… Huvialasid on meestel palju ja üpris erinevaid. Kõlapillide meistrid **Marat Kahre** ja **Tõnu Lumi** olid pidevalt huvilistest ümbritsetud, **Andrus Hämälainen** näitas, kuidas kitarre restaureerida, **Ilmar Tiideberg** õpetas kandleid valmistama, paljusid kõitis **Aadu Kuhlapi** raamatuköitmine, nii mõnelegi olid uudiseks **Mati Kuusingu** vesipiibud. Veel võis näha jahitrofeesid ja topiseid, uunikumautosid ja palju muud, kõike ei jõuagi üles lugeda.

Kõige enam oli ikkagi puidutöid. Avinurme kuulsate pütimeistrite **Juhan ja Neeme Habakuke** tünnid, kibud ja vannid, **Vello** ja **Helle Reisenbuk** samuti Avinurmest pakkusid laastukorve. Korve ja igasuguseid punutisi oli üldse rohkesti. Põlva mehe **Leo Renniti** hästi toredad looduslikest vitstest punutud korvid osteti ära paari tunniga.

Rõõmustavalt palju oli noorte töid. Mitme kooli poisid koos tööõpetuse õpetajaga esitlesid koolitundides ja huvilaringides valminud esemeid. Imetleda-võis Vastseliina Gümnaasiumi õpilaste klaasitöid, Põlva Keskkooli õpetaja **Urmo Markuse** juhendamisel olid suuremad õpilased valmistanud kergmööblit, V klassi poiss oli emale kerilauad meisterdanud. Lastelt tuleb vahel huvitavaid ideid, näiteks uut moodi pähklipurustaja ja marjakorjamispink. Põlva Ühisgümnaasiumi poisid **Martin Mäeste** ja **Raido Semm** olid meisterdanud vahvad haldjamajad ja puust autod. Nutikad noormehed **Mihkel Tigas** ja **Joel Heinsoo** tulid välja teemaga "Jõulupuu teine elu". Kuivanud, laasitud ja töödeldud kuuseokstest olid nad meisterdanud võtmehoidja, riidenagi,lilleseade osi. Suuremad oksad sobivad ronimiseks ja milleks iganes.

Puidumeistrid pakkusid veel mitmesuguseid nikerdusi, ehteid, kiikesid jne.

Oma töödega olid väljas ka juba paljudelt laatadelt tuntud keraamikud **Aivar Rumvolt** ja **Herko Servet,** pastlameister **Paul Lääne** ja mitmed teised.

Skulptor **Riho Kuld** näitas huvilistele, kuidas kasutada paekivi kodu kaunistamiseks. Põlva käsitööpäevadel on Riho Kuld varemgi käinud. Seekordsega jäi ta väga rahule. On isegi üllatav, et mehed nii palju käsitööd teevad, oli tema arvamus. Eriti hea, et noortel näib huvi olevat. Kunstnikule meeldisid näiteks huvitavas stiilis aiamööbel ja poiste tehtud vaimukad linnumajakesed,

See oli tore päev, võisime tõdeda, et meie meeste käsitööd ei olegi nii olematud, kui mõnikord on väidetud. On vaja vaid neid rohkem teadvustada ja tutvustada, luua võimalused arenguks, näiteks avatud meistrikodade loomiseks maakohtades, mis meelitaks turiste ja annaks tööd tegijaile.

Mõtteid tekitas see päev mitmesuguseid. Oma muljeid jagab käsitööõpetaja **Kristina Rajando.**

Mäletan seda elevust, kui Põlva Käsitööklubi kuulutas 2. aprillil toimuvast käsitööpäevast, mis pidi olema mitte tavaline, vaid meeste päev. Sellest hetkest oli otsus kohale minna peaaegu et tehtud.

Nüüd, Põlvas käidud, üht-teist ostetud, mõtlesin, mis mälestused sealt kaasa tõin.

Kõige tähelepanuväärsem meister oli minu jaoks Leo Rennit, kes vitstest korve valmistab. Vaevalt jõudis ta oma imekenad korvid müügilauale asetada, kui kõikidele korvidele kohe ka ostja leidus.

Vahvalt ja ausalt tutvustasid oma kõlapille Marat Kahre ja Tõnu Lumi. Kõik möödaminejad võisid pille proovida ja ka paljude helide ansamblis osaleda. Huvilised said ka põhjaliku instruktsiooni pillide valmistamise kohta. Aga osta soovijad said kerge pettumuse, sest pille ei müüdud. Minu arvates oli selline laadal olemine ILUS, sest laat ei tähenda ju ainult müüki, vaid ka meeleolu ja oma tegevuse tutvustamist. Eriti tervistavalt mõjus selline pillimeistrite avatud õpetus tänases kiivas suhtumises "minu idee, ei ütle".

Võibolla kõige rohkem tunnen meie laatadel puudust just müügivabast meeleolust ja tundest, et kõik ei ole ainult müügiks suunatud. Müügivabaduse ja oma töö nautimise hoiakut esindas piibumeister Mati Kuusing. Kui minu sõber tundis huvi piipude hinna vastu, ütles meister, et neil ei olevatki hinda – neid saab vaid leida, kinkida või varastada. Meister ise rahulolev ja rõõmus. Naljaks proovis sõber piipu isegi varastada, aga ei midagi. Lugu näis olevat lootusetu, sest soov piipu saada oli suur, aga hinda ei tulnud ikka. Lõpuks mainis sõber abikaasale kingi tegemist ja siis piibumeister sulas. Kaup, mis siis tehti, oli minu jaoks LAADAELAMUS.

Põlvamaa tuntud korvimeister Leo Rennit oma korvidega käsitööpäeval.

Rahvakunsti- ja käsitöömeistri kutsetunnistused

Käsitööliit on süsteemselt välja töötanud rahvakunsti- ja käsitöömeistri alusstandardi ja kutseeksamite alusjuhendid, mille järgi saab kutseeksamiteni jõuda erinevatel rahvakunsti ja käsitöö aladel (tekstiil, puu, kivi, metall, nahk). Tekstiili valdkonnas on käsitööliit välja andnud juba 13 rahvakunsti- ja käsitöömeistri kutsetunnistust.

Et rahvakunsti- ja käsitöömeister oleks tasemelt võrreldav teiste käsitööalade kutsekvalifikatsiooni tasemetega, on varasem kutsekvalifikatsiooni astmestik I–III asendatud **uue astmestikuga II–V.** Väljaantud kutsetunnistused vahetatakse ümber.

Alates 2004. a kevadest on korraldatud mitmete õppeasutuste juures Haridus- ja Teadusministeeriumi toetusel kutseeksameid koolilõpetajatele. Sel kevadel on plaanis korraldada ühildatud kutseeksam Vana-Vigala Tehnika- ja Tehnoloogiakooli sepatöö lõpetajatele.

Et kutseeksameid oleks võimalik sooritada kodule lähemal, on käsitööliidul plaanis luua eksamikeskused peale Tallinna ka Kuressaarde, Tartusse, Viljandisse, Pärnu jm.

Kutsestandardite ja kutseomistamisega seotud informatsiooni on võimalik leida käsitööliidu ja Kutsekoja koduleheküljelt www.kutsekoda.ee

Kõrgeima astme (V) kutsetunnistuse eksami sooritasid edukalt ULVE KANGRO, CHRISTI KÜTT ja RIINA TOMBERG. Õnnitleme meie rahvusliku käsitöö tipptegijaid!

Ulve Kangro setu pitsiga kaunistatud üleviskid.

Christi Küti rahvuslikud vaibad.

Riina Tombergi trükitehnikas kampsunid.

ULVE KANGRO

suurim teene on unikaalse värvilise setu pitsi taaselustamine, propageerimine ja tänasesse päeva toomine. Värska gümnaasiumis käsitööõpetajana töötades oli üsna loomulik, et rahvusliku käsitöö tundides ta setu pitsi ka õpilastele õpetas. Sügavuti süüvimine selle kauni pitsiliigi olemusse tõi kaasa setu pitsi päevade korraldamise Setu Talumuuseumis. Vanade pitside otsimine, kogumine, uurimine, läbitegemine ja lahtimõtestamine tõi kokku ulatusliku materjali, mis lõpuks sai kaante vahele raamatuna " Värviline setu pits". Peagi on sellele oodata ka järge.

Ulve Kangro on oma töödega näidanud, kuidas rahvuslikku käsitööd saab tänasesse päeva tuua, kuidas setu pits haakub tänapäeva moega. Tema kavandatud ja valmistatud värvilise pitsiga kaunistatud jakke, kleite, pleede jm. rõivaid on esitletud arvukatel näitustel, nendega saab tutvuda tema Räpinas asuvas avatud meistrikojas ja Tallinnas Meistrite hoovis Vene tn. 6.

Aastal 2000 hinnati Ulve Kangro tegevust setu pitsi elustamisel *Pärandihoidja* auhinnaga.

CHRISTI KÜTT

on Viljandi Kultuurikolledži talukujunduse ja rahvusliku käsitöö eriala esimese lennu lõpetaja. Mõnda aega töötas ta käsitööõpetajana Viljandimaa Raudna põhikoolis. 2005. a kaitses Eesti Kunstiakadeemia rahvakunsti õppetooli juures magistritööd "Pulmavaibad ja sõbad".

Juba üliõpilasena paistis Christi silma rahvakunstipärandi õige tunnetamise poolest, oma töödes püüdis ta taaselustada uinunud traditsioone. Ka tema diplomitöö "Rahvuslik pulmavaip Heimtali viinaköögi" oli seotud rahvusliku ainesega. Pulmavaiba teemat jätkas noor kunstnik ka magistritöös. Tema traditsioone järgivatesse pindpõimetehnikas vaipadesse on lisandunud loomingulisus, kokku on pandud kujundeid eilsest ja tänasest päevast. Lisaks vaipadele valmis seitse imeilusat sõba, millest üks võitis esikoha konkursil "Eesti kingitus".

2003. aastal pälvis Christi Kütt *Pärandihoidja* noorteauhinna rahvuslike käsitöötraditsioonide alalhoidmise eest.

RIINA TOMBERG

on tekstiilikunstnik, Eesti Kunstiakadeemia disainiteaduskonna magistrant. Lõpetanud Eesti Riikliku Kunstiinstituudi tekstiili erialal.

2004.a. kaitses Eesti Kunstiakadeemias rahvakunsti erialal magistritööd "Vatid, troid, vamsad. Silmkoelised kampsunid Eesti saartel".

Riina Tombergi iseloomustab pikaajaline huvi rahvusliku tekstiilipärandi, eriti silmkoeesemete vastu ning praktiline tegevus selle pärandi hoidmisel ja interpreteerimisel tänapäeva tarbija jaoks.

1993. aastast töötab ta Saaremaal oma kudumistöökojas Ruut ja Triip. Tema kavandatud esemete põhimõte on alati olnud – hinnata vana ja luua selle alusel uut. Paljudel näitustel on silma paistnud tema stiilsed villased kampsunid, kus on kasutatud võtet – rahulikul pinnal üks väike, vanast veimevakast võetud ažuurne element. Tulemuseks on kaunis tarbeese, ühelt poolt etnograafiline, teiselt täiesti tänapäevane.

KESKAJA PÄEVAD TULEKUL

Mõõgapoole ja vokipoole vahel ehk lastele keskaja turul

Taas on tulemas keskaja turg Tallinna vanalinnas. Kui keskajal peeti laatasid suure au sees eelkõige seetõttu, et seal sellise kraamiga kaubeldi, mida tavaliselt saada polnud ja mida kaugete maade-merede tagant kohale toimetati, siis meie päevil on lisandunud keskaja turgude kaubanduslikule tegevusele ajalugu, maailmapilti ja kultuuri väärtustav mõõde.

Ka Tallinna keskaja turg liigub selles suunas, et üha enam pakkuda inimestele kaasategemise ja ajastu tunnetamise võimalusi.

MIDA ON TÄNAVU PLAANIS TEHA LASTEGA JA LASTELE?

Et keskajal peeti last väikeseks täiskasvanuks, pidi ta üsna ruttu hakkama elama seda elu, mida elasid ta vanemad: poisid tegid varakult tutvust mõõga ja tüdrukud vokiga.

Sellest lähtudes võib tänapäeva turul traditsioonilisi meelepäraseid tegevusi leida nii tüdrukutele kui poistele, aga miks mitte ka vanaemadele- vanaisadele.

Laste tegevus vanalinnas nihkub lähemale Niguliste kirikule, kirikutagusele platsile luuakse mitmed mängimis- ja töötubades osalemise võimalused. Näiteks turu kolmandal päeval, 9. juulil muutub kirikutagune plats turniiri tallermaaks, kus mõõgavennad ja vibukütid üksteiselt mõõtu võtavad.

Iga päev jagab õpetust kirjakunsti õpetaja, kelle abiga võivad soovijad proovida õige hanesule ja tindiga kirjutamist. Ehk aitab see mõista, miks vanasti mõnda raamatut kirjutati ümber kuid või isegi aastaid.

Poistele on kavas väike mõõgakäsitsemise õpetus, samas võib iga hakkaja laps endale soovikohase vapi kujundada ja värvida.

Kindlasti kordame möödunud suvel laste seas palju elevust tekitanud väikest rüütliturniiri. Muinasjututunde aitavad läbi viia Piret Pääri muinasjutukooli jutuvestjad, toredad emandad Illika ja Piret.

Mängitakse mitmesuguseid keskajal levinud mänge, näiteks malet, triktrakki ja täringuid, samuti folkloorseid ja paroodilisi mänge.

Lapsed kaasa
ja keskaega avastama!

Anne Velt, projektijuht

- ***Keskajaüritused on hakanud levima ka Tallinnast kaugemale. 22. märtsil said Tallinna raekojas kokku need, kes korraldavad keskaja päevi erinevates maakondades. See oli pelgalt esialgne tutvumine, uuesti saadakse kokku ja räägitakse põhjalikumalt 30. septembril Rakveres.***

Möödunud aasta keskaja turul oli üks päev Riia päev. Pildil esiplaanil tervitab laadalisi Läti saatkonna kultuuriatašee Guntars Godins.

UUED KURSUSED

Tootearendus. K. Pajupuu jt. Maht 8 tundi.
I 19. nov. 2005. a. kell 11.00–18.00.
II 11. veebr. 2006. a. kell 11.00–18.00.

Rahvakunsti alused. E. Kangilaski, A. Raud, K. Summatavet, M. Kõiva. Maht 8 tundi.
18. märts 2006. a. kell 11.00–18.00.

Meie rahvarõivas. I. Tõnurist, S. Laul, K.-A. Püümann, K. Kirme. Maht 8 tundi.
7. aprill 2006. a. kell 11.00–18.00.

Pinnakompositsioon (tekstiilide kujundamine). M. Maasik. Maht 15 tundi.
I 14. okt., 4. ja 25. nov. 2005. a. kell 11.00–15.30.
II 10. ja 31. märts, 21. aprill 2006. a. kell 11.00–15.30.

Välitööd kodus. K. Viires jt. Maht 8 tundi.
I 21. okt. 2005.a. kell 11.00–17.00.
II 3. märts 2006.a. kell 11.00–17.00.

Vanast uus. Anu Raua meistriklass. Maht 6 tundi.
I 25. nov. 2005.a. kell 11.00–16.00.
II 24. märts 2006. a. kell 11.00–16.00.

NB! Loetletud kursustel osalemine annab õiguse taotleda rahvakunsti- ja käsitöömeistri IV astme kutsetunnistust.

Lisaks toimuvad (praktilised) käsitöökursused Tallinna Rahvaülikoolis ja Eesti Käsitöö Majas. Info tel. 6 604 772, 51 87 812 www.folkart.ee

Täname mardilaada 2004 maakonnapäeva korraldajaid, Ida-Virumaa käsitööseltsi juhti Meeri Raadikut, Ida-Viru Maavalitsuse rahvakultuuri konsultanti Erika Kõllot ja kõiki teisi, kes seda päeva sisustada aitasid!

KÄSITÖÖLIIDU JUHATUS

ALALIITUDE INFO

Alaliitude tegevus on kulgenud ootuspäraselt. Esimesed, poolteist aastat tagasi alustanud on hästi käivitunud ja tegutsevad edukalt. Mõnel on veel sisseelamisaeg, lisandumas on mitmeid uusi. Alaliitude juhid on toonud uut hoogu käsitööliidu tegemistesse, tõstatanud uusi teemasid. Käsitööliit toetab nende tegevust igati, sest käsitöömeistrite koondamine valdkonniti on perspektiivikas ja loob uusi võimalusi rahvusliku käsitöö edasikestmiseks.

RAHVARÕIVAMEISTRITE

alaliit võis oma järjekordsel kokkusaamisel 2004. aasta 22. oktoobril tagasi vaadata aastasele tegevusele. Tehti kokkuvõtteid ja kavandati uusi tegemisi.

Meie üks peamisi ülesandeid on **koguda infot** rahvarõivaste valmistajate kohta, panna need andmed ühtsese andmebaasi ja teha see huvilistele kättesaadavaks. Oleme seda teinud, kuid esialgu mitte väga edukalt. Kuni saab valmis ühtse rahvakunstialase andmebaasi alusmaterjal, korjame andmeid edasi.

Alaliidu üks tegevussuundi on rahvarõivaid igal viisil **tutvustada ja propageerida**. Leidsime, et seda tuleks teha loogilises kooskõlas teiste rahvakunstiüritustega, nagu käsitööpäevad, laulu- ja tantsupeod, teabepäevad, demonstratsioonid jms.

Rahvarõivaste laiem tutvustamine on kavas mitmel järgmisel mardilaadal. 2006.aasta mardilaada keskne teema on rahvarõivaseelik, 2007.aastal on selleks rahvariiete pealisrõivas.

Eelmisel infopäeval väljatoodud probleemidest on mitmed tänaseks lahenduse leidnud. Rahvarõivaste kandmist õpetab Igor Tõnuristi raamat "Rahvarõivakandja abiline", jalanõude kohta saab infot Reet Piiri raamatust "Talurahva jalanõud ehk mida panna jalga, kui seljas on rahvariided". Vilve Jürisson on teinud rahvarõivaste põhilõigetest šabloonid, mida saab kopeerida, kui tulete Eesti Käsitöö Maja rahvarõivatuppa. Kutuurkapitali toel hakkame sellel kevadel valmistama näidispeakatteid.

Nüüd on ka rahvarõivavalmistajatel **võimalik meistritunnistusi taotleda**. Seda saab teha kahel astmel.

IV aste. Selle võib saada meister, kes on teinud ise vähemalt ühe rahvarõivakomplekti – tikkinud, õmmelnud, kudunud sukad ja vöö ning soovitatavalt ka seelikuriide. Nõutav on ka ühe pealisriide tegemine (vammus, pikkkuub, ülevise vm.). Algmaterjal peab olema teaduslikust rahvarõivaalasest väljaandest, erandkorras ka muuseumist ning komplekti kohta tuleb esitada kirjalik materjal, mille järgi oleks see võimalik valmis teha.

V aste. Selle võib saada meister, kes tunneb vähemalt ühe maakonna rahvarõivaid, on ise valmistanud kolm komplekti (naine, noorik või laps ja mees) ning on andnud konsultatsioone, õpetanud rahvarõivaste valmistamist ja propageerinud nende kandmist (korraldanud näitusi, demonstratsioone jms.). Ta peab oskama inimese pealaest jalatallani rahvarõivaisse panna. Veel peab olema koostatud kas käsikirjaline materjal või ilmunud raamat maakonna rahvarõivastest.

Mõlema astme puhul tuleb osata teha üldistusi kogu maakonna rõivaste kohta. Peavad olema läbitud teoreetilised kursused *Meie rahvarõivas* ja *Rahvakunsti alused* või *Välitööd kodus.* Praktilisi oskusi tõendavaid tunnistusi nõutakse kaks-kolm. Taotlejal tuleb sooritada teoreetiline eksam, see on tasuline.

Loodame,et kutsetunnistuse saanud meistrid aitavad maakondades luua rahvarõivaalase nõustamise.

Rahvarõivameistrite järgmine infopäev on 22. oktoobril 2005.

Anu Randmaa

II rahvarõivalaager Tõstamaal

5.–7. augustil

Laagripaigaks on taas kaunis vastrenoveeritud mõisakompleks. Laagriliste käsutuses on nüüdisaegne õpilaskodu. Kavas on töö ja puhkus käsikäes. Oodatud on kõik rahvarõivategijad ja -huvilised.

Saabumine reedel kell 14.00

Töötoad:

Viltimine, taimedega värvimine, niplispits, tikkimine, kõlavöö, säärepaelad, kirivöö

Loengud etnograaf Reet Piirilt:

Pott- ja kabimütsid, lisandid rahvarõivaste juures, Pärnumaa ja Tõstamaa rõivad

Väljasõidud: Manilaiule, Matsi randa

Majutus õpilaskodus, ühe öö hind kuni 75 krooni.

Toitlustamine kokku ~ 180 krooni

Sõit Manilaiule ~ 30 krooni

Laagri lõpetamine pühapäeval kell 13.30

Registreeruda hiljemalt 30. juuniks

tel. 56 682 283 Anu Randmaa

anurandmaa@hot.ee

PITSIMEISTRID

kogunesid taas läinud aasta 29. oktoobril.

Et pitsiliidu töö on üles ehitatud ajalooliselt või tegevuslikult aktiivsetele piirkondadele, räägiti eelmise suve tegemisi meenutades heegeldamisest seoses setu pitsi päevadega, varraspitsist koos haapsalu salli päevadega ja niplispitsist läbi rahvusvahelise näituse Pärnus.

Mardilaada 2005 läbivaks teemaks on pits. Alaliidu jaoks on oluline, kuidas ja mida seal eksponeerida. Arutati mitmeid võimalusi, lõplik otsus on veel tegmata. Head kõlapinda leidis proua Linda Elgase ettepanek kehtestada heegeldatud ja kootud laudlinade puhul suurusenõudeks 1m, s.t. et lina külje pikkus või diameeter oleks vähemalt 1 meeter. Nii väldiksime liiga suure hulga pisikeste pitslinikute kogunemise.

Vaadati videofilmi imekaunist halasi (Ungari) nõelapitsist, mida kommenteeris proua Alla Meos.

Nagu juba tavaks saanud, korraldati väike kiirnäitus kaasatoodud pitsitöödest. Tehnikatest olid esindatud heegel-, niplis- ja süstikpits ning tikand. Parimaks osutus niplispitsitegija **Olga Kublitskaja** Narvast. **Alla Meos-Jukš** pärjas teda Pitsimeistri Kuldse ordeniga, mis kujutab endast spetsiaalselt selleks ürituseks tehtud niplispitsist paela koos rinnanõelaga.

Suurema kokkusaamise korraldavad pitsimeistrid edaspidi üle kahe aasta. Eeloleval suvel on aga taas rahvusvaheline niplispitsi näitus-seminar, kus osalevad peale Eesti ka Läti, Venemaa, Soome, Hollandi ja Saksamaa pitsimeistrid. Enne seda, aprillikuus toimus Ungaris Kiskunhalasi linnas traditsiooniline pitsifestival, kust ka meie pitsimeistrid osa võtsid.

Pitsimeistrite järgmine infopäev on 29. oktoobril 2005.

Suur pitsinäitus on mardilaadal 10.–13. novembril.

Eeva Talts

IV rahvusvaheline niplispitsi näitus-seminar

16.–20. juulil Pärnu Kuninga Tänava Põhikoolis

16. 07. Näituse ülespanek. Töötuba noortele, algvõtted

17.07. Näituse kujundamine. Õpitoad (Trees van Ierssel Hollandist, duchesspits).

18.07 Näituse avamine 12.00. Kontsert. Loeng. Marianne Stang Saksamaalt, raamatu Masterpiece in Blue (Saksamaa rahvarõivad) tutvustus.

19.07 Näitus. Moedemonstratsioon. Õpituba: saksa vabakäeline pits (Marianne Stang). Hõbetraadi kasutamine niplispitsitehnikas (Hedvig Seger Soomest).

20.07. Õppesõit Kihnu saarele. Kihnu tekstiil. Arhailine vabakäeline pits (Rosaali Karjam, Elvi Vesik). Kontsert.

Info: Eeva Talts tel. 56 453 401

eeva.talts@mail.ee

KÄSITÖÖMEISTRITE

alaliit koondab ja ootab huvilisi-ringijuhte igast Eestimaa paigast. Juba eelmisest aastast otsustasime kutsuda alaliitu ka lasteringide juhid. Meie eesmärgiks on vahetada töökogemusi, anda ja saada informatsiooni huvitavatest toimetamistest kohtadel. Peab ju ringijuht olema uute ideede generaator, avara silmaringiga, hea suhtleja.

Märtsikuu 5. päeval oli koos just selline sõbralik ring. Ühise arutelu tulemusena valmis tööplaan ning täienes andmepank. Kiideti heaks mõte, et käsitööringid oma plaane tehes lähtuksid ühisest aastateemast, mille käsitööliit välja kuulutab. Arvati, et üks meeldivamaid koostöövorme on suvine laager. Et eelmine suvelaager Pärnus õnnestus hästi, siis korraldame selle ka eeloleval suvel.

Meie seekordne kokkusaamine lõppes jalutuskäiguga Tallinna vanalinnas ja käsitöömeistrite töökodadade külastamisega. Huvi pakkus vahetu suhtlemine tegijatega ning nende loominguga tutvumine. Külastasime Vene tänava Meistrite hoovi ja Katariina Gildi ning Vildikoda Müürivahe tänavas.

Järgmine aastakogunemine on 9. märtsil 2006.

Kristi Teder

Käsitöömeistrite suvelaager Pärnus

Aeg: **8.–10. august 2005. a.**
Koht: Pärnu, Roheline tn. 1b NOORUSE MAJA
Eesmärk: Saada uusi ideid ja kogemusi tööks ringijuhendajana. Infovahetus
Tutvuda, veeta meeldivalt ja tervislikult suvepäevi
Teema: HEEGELFANTAASIAD
(õpetaja Anu Pink)

Laagrisse võtta kaasa:
Heegeldatud esemeid, mida eksponeerime koos kohapeal tehtuga.
Erinevas jämeduses heegelnõelu ning heegeldusmaterjale (niidid, nöörid, ribad, traat, pärlid, jms.)

Majutus samas. Kaasa võtta linad. Madrats, tekk ja padi olemas.
Osamaks: 450 krooni.
Registreeruda hiljemalt 20. maiks.
Liina Veskimägi-Illiste info@folkart.ee
Info: Kristi Teder tel. 52 63156 kristiteder@hot.ee

KÄSITÖÖ VÄIKEETTEVÕTJAD

olid taas koos 4. märtsil. Eelmisest kokkusaamisest möödunud aastaga pole palju muutunud, ühine tegevus ei ole eriti edasi nihkunud, aga huvi tuntakse, kokku oli tulnud 25 väikeettevõtlusega tegelejat. Arutatati lahendamist ootavaid probleeme, edasimineku võimalusi. Rohkem tahetakse teada üksteise tegemistest. Oodatud on koolitustegevus, mis õpetaks kaupa turustama, uut toodangut juurutama.

Kuna väikeettevõtjad on need, kes käsitööliidu laatadele tooni annavad, siis räägiti ka sellest. Just laatadel tutvustatakse kõige laialdasemalt meie rahvuslikku käsitööd. Rahvakunstilaat on stiililaat, see peab olema atraktiivne, hästi toimiv. Mängib laada teemakohane kujundus ja müüjate vastav riietus. See ei ole enam soovitus, vaid nõue. Kui on jüripäeva laat, siis müüakse seal eelkõige talukaupa ja traditsioonilist käsitööd. Müüjad-meistrid kannavad läkiläkit ja karvakasukat või kas või kuskilt pööningult leitud vanaisa vana palitut. Keskaja turul on mõistagi seljas keskaegsed rõivad ja kindlasti olgu peakate.

Kuidas laadakaupa kujundada ja paremini pakkuda, selleks andis häid mõtteid **Kadi Pajupuu loeng "Pakkimine ja pakkumine"**. Tema ettekande märksõnad olid funktsionaalsus, tähelepanu materjalile, värv, luba katsuda, mängulisus, näita, kuidas tehakse, loo värvigrupid, tõsta üks esile, tähelepanu tõmbab ebatavaline.

Neid põhimõtteid tasub silmas pidada ning oma kauba pakkimisele ja pakkumisele rohkem mõelda nii laatadega seonduvalt kui ka laiemalt käsitöökaubandusega seoses.

Väikeettevõtlus vajab toetust, koostööpartnereid. Möödunud aasta sügisest on käsitööliit Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooni (EVEA) liige.

EVEA asepresident Marina Kaas tutvustas seda organisatsiooni lähemalt. EVEA on sõltumatute ettevõtjate ühendus, tegutsenud juba 16 aastat. Selle peaeesmärk on väikeettevõtjate huvide kaitsmine. EVEA-st võib saada informatsiooni ja nõustamist tähtsates valdkondades, nagu seadusandlus, maksud, raamatupidamine jm.

Käsitööettevõtjate alaliidu ülesanne on nüüd oma eesmärgid fikseerida ja arendada süstemaatilist koostööd, mis peaks saama edasimineku aluseks.

Alaliidu tegevust volitati aastaks juhtima initsiatiivgrupp, kuhu kuuluvad **Ülo Kangro, Rein Kiviorg, Riina Maitus, Maire Matikainen** ja **Aita Rõemus.**

Käsitöö väikeettevõtjate järgmine kokkusaamine on 3. märtsil 2006.

KANGAKUDUJAD

said kokku näitusel ***Lapse tuba*** Eesti Käsitöö Majas 5.aprillil. Seekordne kangakudujate alaliidu ja Kangastelje töötoa korraldatud ühisnäitus oli sarjas juba kolmas. Meie kooskäimiste ja ettevõtmiste eesmärk ongi kangakudumise tutvustamine ja propgeerimine. Õpime kogenud meistritelt, kogume andmeid meistrite kohta, vahetame kogemusi ja koome, koome, koome.

Seekordsele näitusele ootasime töid, mis loodud lastele ja laste tuppa. Tehnika ja tootevaliku jätsime tegija otsustada. Kokku tuli ligi paarkümmend vaipa, linikut ja patja.

Tööd vaatas üle kaks žüriid: ühes olid kunstnikud, õpetajad ja huvilised, teises aga lapsed Vanalinna Hariduskolleegiumist.

Et tegu oli laste toaga, siis valis auväärne lastekogu välja oma lemmikud.

Tubane keksumäng –
autor **Veinika Västrik**

Kollane keksuruutudega pindpõimetehnikas kootud vaip hiljem peale õmmeldud aplikatsioonidega.

Kuna see oli suur ja lai toredate värvidega. See vaip sobiks hästi lastetuppa nende omaduste pärast. (Britt Peet 11 a.)

Lapimäng – **Illi Lill**

Vaip on kootud lasterõivaste õmblusfirma kangajääkidest ja vanadest värvitud laudlinadest. Sidus rips. Selline vaip on eriti sobiv väiksematele lastele.

See vaip on väga toreda ideega ja sobib kenasti väikese tüdruku tuppa. (Johanna Aus 10 a.)

Jänku – Kristi Algma

On ju tore mängida koos jänkuga või pikutada tema pehmes kaisus. Sidus labane. Lõim puuvillane. Materjal puuvillane narmasriba.

Lapsemeelne (täiskasvanute žürii)

NIPINURK

SÕRMELKUDUMINE

Sõrmedel on lihtne kududa neljasilmuselist nööri (jälgi jooniseid). Materjaliks sobib jämedam, kolme- või neljakordne lõng. Võib ka kaks lõnga kõrvuti võtta. Kui need on erinevat värvi, siis saab kirju nööri.

1. **Vasak käsi on peopesaga kuduja poole ja parema käe ga põimitakse lõng kord pealt, kord alt ümber vasaku käe sõrmede.**
2. **Keras olev lõng viiakse üle sõrmede põimitud rea ette.**

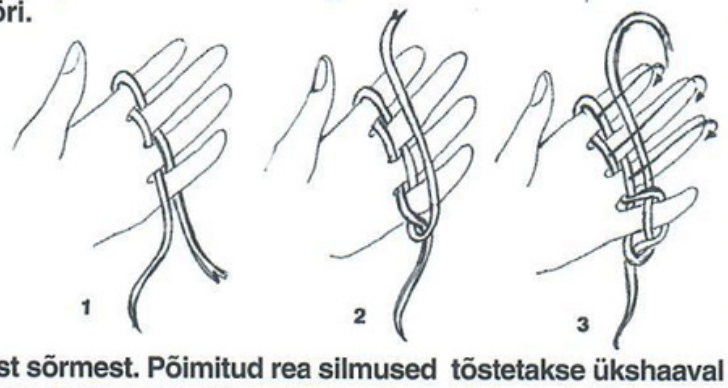

3. **Kudumist alustatakse väikesest sõrmest. Põimitud rea silmused tõstetakse ükshaaval üle lõnga sõrme teisele poolele. Keras olev lõng liigub sõrmede tagant läbi uuesti silmuste ette. Jälle tõstetakse silmused ükshaaval üle lõnga sõrme teisele poole.**

Kui kootud on 10–15 ringi, hakkab käe selja poole kujunema neljasilmuseline nöör. Kui nöör on sobiva pikkusega, katkestatakse lõng ja tõmmatakse sõrmedel olevatest silmustest läbi.

Selline nöör sobib näiteks peapaelaks või milleks iganes. Kui midagi jäi arusaamatuks, võib täiendavaid juhendeid küsida tel. 52 359 17.

***Maaja Kalle**, käsitööõpetaja*

Eriauhinnad

Ajakirja *Kodukiri* eriauhind

Mängumaale – **Ülle Asur**

Tegema asudes kujutlesin, et selles lastetoas võiks seekord põrandal olla üks optimistlik ja natuke lõbusavõitu kevadmeeleolus vaip. Tulemus üllates ennastki – vaip tuli triibu- ja värvikirev nagu eesti naise rahvariideseelik.

Kuna seal oli väga palju erinevaid värve ja triipe. See muudaks huvitavaks ka igava toa. (Britt Peet 11 a.)

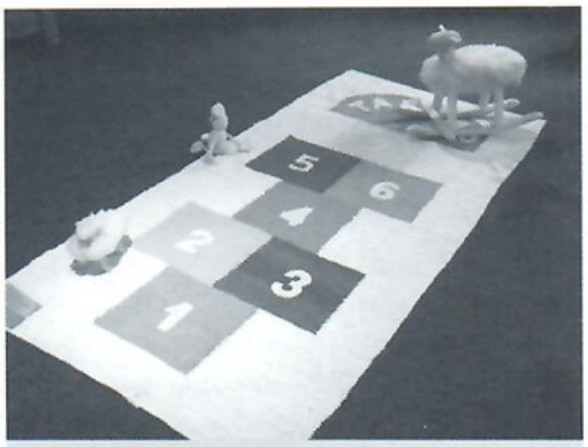

Vaip **Tubane keksumäng.**

Ajakirja *Maakodu* eriauhind

***Saaremaa* – Merike Maripuu**

Kudusin selle vaiba oma tütrele. See on meie kodukoha Püha kihelkonna rahvarõiva triibustik. Materjaliks on tütre vanad kampsunid. Kude labane.

Kodukandi nägu triibustik, inspiratsiooniallika hea käsitlus (täiskasvanute žürii)

Näitusel osalesid Kristi Algma, Ülle Asur, Martin Borovkov, Tiiu Jalakas, Laine Kelt, Aino Kiigemägi, Heli Kilter, Tiia Kräntstäm, Illi Lill, Andrei Makarevitš, Merike Maripuu, Anne Murula, Maie Mändmets, Anu Sergo, Tiivi Sooden, Janek Tampuu, Linda Valdek, Liia Vensel, Mari Viik, Veinika Västrik.

Kangakudujad kohtuvad taas 7. oktoobril 2005 Tallinnas.

PUIDUMEISTRITE JA PUNUJATE

varem väljakuulutatud kevadine kokkusaamine jäi ära. Planeeritud teabepäev on sügisel **14. oktoobril 2005.**

NAHAMEISTRID

alaliiduni veel jõudnud ei ole. Alustuseks korraldatakse **28. mail** Jõgeva Kultuurikeskuses **nahaparkimispäev**. On seminar, külastatakse nahavabrikut jm. Info: Pille Kivihall tel. 51 938 644 www.nahakunst.ee

Türi Käsitöötuba

Türi Käsitöötoas tegutseb viis aktiivset, käsitööle pühendunud naist: Reet Meimre, Thea Vesman, Silvia Aarma ning Kaie ja Imbi Karu. Lisaks sadakond käsitööharrastajat-tegijat. Tagasihoidlik algus ulatub aastasse 1996. Vahepeal oleme palju õppinud, arenenud, ruumegi mitmel korral vahetanud ja nüüd võime öelda, et oleme käsitööturul leidnud oma koha.

Mida me siis teeme?

Põhiline osa toodangust on naturaalsest materjalist käsitsi valmistatud tekstiilesemed. Eriti soositud on tooted taimedega värvitud lõngast. Lisaks kangakudumisele tegeleme viltimise ja siidimaaliga, valmistame kohalikke suveniire. Oma kollektsioonidega oleme esinenud erinevatel üritustel, millest üks suuremaid oli Tallinnas mardilaadal Järvamaa päevadel. Oleme korraldanud näitusi, osalenud messidel ja konkurssidel, mis on toonud kaasa nii võite kui ka äramärkimisi. Eesmärk on arendada käsitööturismi.

Lisaks käsitöökauplusele on alates eelmise aasta suvest meie käsutuses pool Türi raudteeaidast ja nüüd on suveperioodil, 1. maist kuni 1. septembrini avatud seal Käsitööait. Juba esimesel suvel oli Käsitööaida vastu päris suur huvi. Töötubadest tegutsevad aidas kangakudumine, siidimaal, viltimine, keraamika, taimedega värvimine. Lisaks on pooles aidas avatud vana tuletõrjetehnika näitus, mis pakub suurt huvi meestele ja poistele.

Käsitööaidas tegutsevad aktiivselt Türi piirkonna Kesk-Eesti käsitööseltsi liikmed ja teised käsitööhuvilised. Praeguseks oleme jõudnud niikaugele, et seltsi tegevus on hakanud jagunema erinevatesse piirkondadesse. Lisaks Türile on haaratud ka Paide, Jäneda, Sõrandu ja Järva-Jaani Metstaguse küla.

Imbi Karu, Türi Käsitöötoa juhataja, Kesk-Eesti käsitööseltsi esimees

Vildikoda kutsub külla

Tänavu kevadel märtsikuus avati Tallinnas Müürivahe 17 töökoda, kus toimetamas viis tegusat käsitöönaist. Vildikoja perenaised on Riina Maitus, Hilda Rütter ja Liina Veskimägi-Iliste. Kaaslasteks on veel lapitehnika- ja klaasimeistrid. Lapitööd teeb Ülle Ehrpais ja klaasimaali Mari-Liis Makus.

Unistus sellise töökoja järele on meeles mõlkunud juba mitmeid aastaid. Oleme ju kõik iseseisvad käsitöötegijad, kelle töötoad kodus või rendipinnal. Nüüd sai ammune unistus teoks – ilus väljapanek, näidiste kogu, kohapeal tegemise ja ostuvõimalus, see on kõik, mida üks avatud meistrikoda peab pakkuma.

Meie töökoja sünnilugu on loogiline jätk kõigele eelnevale. Kui käsitööliit (tol ajal veel EKEKSelts) kümmekond aastat tagasi norralaste juhendamisel esimese viltimiskursuse korraldas, osalesid selles ka Hilda ja Riina. Mina õppisin siis alles Soomes, kus üks valikaineid oli ka viltimine. Järgmise aasta talvel oli järgmine kursus ja seejärel moodustasime juba vildiklubi. Saime erinevates kohtades kokku ja aina vanutasime, viltisime, katsetasime. Siis tulid juba esimesed meistrikojad laatadel. Nüüdseks on sellest möödas kaheksa aastat ja aeg tundus olevat küps millegi uue loomiseks. Kaasa mängis ka juhus.

Meie töökoda on avatud kõigile. Teeme seal oma igapäevatööd, lisaks anname konsultatsiooni, korraldame näitusi ja meistrikodasid. See on koht, kus hea olla endal, aga ka huvilistel. Ootame külla!

Liina Veskimägi-Iliste

Vildikojas tegutsevad meistrid (vasakult) Mari-Liis Makus, Riina Maitus, Liina Veskimägi-Iliste, Hilda Rütter ja Ülle Ehrpais.

Imbi Karu õpetab lastele viltimist.

Nii nagu vanasti ...

On ütlemata hea tunne olla teel. Olla õppija ja tunda, et iga katsetusega võib midagi uut avastada või saavutada olemasolev vana. Minu otsingud viisid mind nahkade parkimise juurde 2000. aasta suvel, mil korraldasime Vormsis nahaparkimiskursuse. Ja eks ikka õpetajatel on innustajana suur roll. Meie õpetajad Eva Samuelsson Gotlandilt ja Rosaali Karjam Kihnust suutsid oma oskusi ja kogemusi nii edasi anda, et paljud kursuslased tegelevad nahaparkimisega tänaseni.

Mina käisin lisaks veel Kihnus Roosi juures kihnu moodi lambanaha parkimist õppimas ja külastasin teisigi meistreid, kes kodus nahka pargivad. Huvi vormus otsuseks kodune nahaparkimine oma magistritöö teemaks valida. Paralleelselt parkimiskatsetustega otsin ka suulist pärimust, palju materjali olen leidnud ERM-ist.

Väga rikastav on olla naha valmimise protsessi juures algusest lõpuni ehk toornahast esemeni. Nahk on olnud eriline ja kallis materjal ning inimene oma leidlikkuses ära kasutanud kõik võimalikud vormid ja leidnud sobivad tehnikad. Üks ajalooline naha looduslik vormikasutus viis mind jäära munandikottideni, mis on ju juba olemasolev õõnes vorm ja kunagine hinnatud rahakukkur, kuid kahjuks unustusse jäänud nahaosa. Loomanahkade erinevaid vorme on kasutanud nii kihnlased kui ruhnlased, kes hülgeloibadest ilma õmblusteta vettpidavaid jalanõusid valmistasid.

Toornahkade puudust selle tegevuse harrastamiseks ei ole, sest jahimehest abikaasa abiga saan metsloomanahku (metskitsed, sokud, metssead) ja Vormsi talunikelt koduloomade (lambad, jänesed, vasikad) nahku. Tehnoloogiliselt on nahaparkimine piisavalt keemiline ja keeruline. Olenevalt soovitud tulemusest võib kogu tegevus kesta paarist päevast paari aastani. Toornahku võib töödelda näiteks trumminahaks, karusnahku kõikvõimalikeks esemeteks.

Kristina Rajando, käsitööõpetaja

Tutvustame uusi liikmeid

EESTI PAELIIT

Eesti Paeliit asutati 1992. aastal Kuressaares.

Paeliidu tegevusvaldkondadeks on kõik paekivi uurimise, tootmise ja kasutamisega seonduv ning põhieesmärgiks taasväärtustada paekivi kasutamine ehitus- ja viimistlusmaterjalina, tehnoloogilise toormena ja kunstiloomes.

Paeliidu põhikirjalised ülesanded on paekivi kaevandamise ja kasutamise alaste rakendusuuringute käivitamine ning võimalikult teadus- ja infomahuka toodangu valmistamise propageerimine. Samuti paealase teabe kättesaadavaks tegemine ja nõu andmine paeliidu liikmete pädevuse piires.

Paeliidu tegemiste põhilised vormid on projektide koostamine ja iga-aastaste paekonverentside korraldamine.

Paas on Eesti rahvuskivi.

4. mail 1992 kuulutas meie tollane kõrgeim riigivõimuorgan paekivi Eesti rahvuskiviks.

Sealtmaalt on paesõprade jaoks **4. mai paepäev**.

Eesti Paeliidu aadress on Pärnu mnt. 62–423 10135 Tallinn. Kontaktisik on Tallinna Tehnikakõrgkooli arhitektuuri ja keskkonnatehnika teaduskonna keskkonna planeerimise õppetooli professor Rein Einasto.
Tel. 66 645 38, 56 904 749. e-post reine@tktk.ee

Paekalender 2005 (väljavõte)

04.05. Paepäev – pae rahvuskiviks nimetamise 13. aastapäev

28.05. Tamsalu päevadel ja nende eel kultuurimaja juures Vana-Vigala kiviraidurite ja seppade suvelaager. Looduse- ja pärandkultuuri õppera ja avamine. Bukleti "Tamsalu lubjapargi teejuht" esitlus – Eino Tomberg

09.09. Paekonverents Tamsalu kultuurimajas

KONKURSID

Konkursi **eesti-keha-kate tähtaeg** hakkab kätte jõudma. Tööde esitamise viimane tähtaeg on 16. mai. Võidutööde näitus on Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis 6.–27. juunini. Konkursi tulemused tehakse teatavaks sealsamas näituse avamisel 6. juunil.

Edaspidi hakkab käsitööliit konkursse korraldama igal aastal.

2006. a konkursi teema on ***eesti-mängu-asi.***

2007. a. ***Pihuese*** (väike pihku mahtuv meene vms.)

2008. a. ***eesti-keha-kate*** II.

Ootame aktiivset osalemist, uusi mõtteid, huvitavaid ideid!

X käsitööpäevad on Ida-Virumaal Alajõe vallas Uuskülas 27. ja 28. mail

27. mail kell 16.00 käsitööpäevade pidulik avamine.
Peale lõunat ühistegevus erinevates töötubades. Maakondade väikelaat.
Koos valmistatakse kaasatoodud lappidest lapitekk Avinurme puuetega inimeste kodule.
Kohtutakse maakonna juhtidega , vaadatakse slaidiprogrammi.
Õhtul koosviibimine ja väike kontsert.

28. mail on kavas õppeekskursioonid lisaku muuseumi ja Avinurme puutöömeistrite juurde.

Info: Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, Pikk tn. 22 10133 Tallinn.
Tel. 6 604 772, 51 87 812 info@folkart.ee

Järgmised käsitööpäevad aastal 2006 on Pärnumaal.

Käsitööliidust saab osta raamatuid

Igor Tõnurist "Rahvarõivakandja abiline" (45 kr.)

Reet Piiri "Talurahva jalanõud ehk mida panna jalga, kui seljas on rahvariided" (65 kr.)

Tähtsamad käsitööalased ettevõtmised 2005. aastal

MAI

1. Türi käsitööaida avamine 56 956 639
7. Varstu laat Võrumaal 51 56 201
14. Kevadine käsitöölaat Raplas 51 28 931
14. Kevadlaat Vändras vankul@hot.ee
22. Võiste kevadlaat Pärnumaal 53 400 101
20.-22. Türi lillelaat 51 79 34022
27.-28. ERKL X käsitööpäevad Ida-Virumaal Uuskülas 6 604 772 info@folkart.
28. Iisaku külalaat 33 93 036
28. Häädemeeste laat 44 655 10, 55 536 693
28. Kirikuplatsi laat Võrus 51 138 379, 56 684 213
28.-29. Turismi- ja käsitöölaat EHE 2005 Eesti vabaõhumuuseumis 6 549 100
29. Käsitöölaat Tallinnas Nõmme turul 56 466 720

JUUNI

3.-4. Viljandi hansapäevade käsitöölaat 43 33 850
4. Järvamaa päevad. Käsitöölaat *Meistrite laat* 50 62 765, 51 155 98
4. Seljametsa külalaat Pärnumaal 44 53 259
10.-11. Seppade tegemised Kärdlas ja Mihkli talus 52 4 785
10.-11. Pärnu hansapäevad 52 24 592
11. Põltsamaa veinipäeva käsitöölaat 55 612 312 anneytt@hot.ee
11. Omakultuuri päev Mihkli Talumuuseumis Hiiumaal 56 666 895
11.-12. Käsitöölaat Rakveres 32 42 714
17.-18. Rahvakunstilaat Tallinnas Raekoja platsil 6 604 772
18. Laste käsitöölaat Tallinnas Raekoja platsil 6 604 772
18.-19. X maarahvalaat Vastseliinas 78 51 178
30.-3.07. Rahvusvahelised 25. hansapäevad Tartus 56 492 650

JUULI

3. Peetri kihelkonnapäev ja käsitöömeistrite laat Järvamaal 52 362 20
7.-10. Keskaja turg Tallinna vanalinnas 6 604 772 info@folkart.ee
8.-9. Kuressaare lossi päevad 53 437 886, 51 723 37
9. Imavere piimapäev Eesti Põllumajandusmuuseumis 52 249 52
13.-14. Kangakudujate päev Järvamaal Sõrandul 56 956 639
15.-17. Gildipäevad Pärnus 44 72 074, 56 488 414
15.-17. Võru folkloorifestival. Käsitöö ja kunsti laat 78 68 318
15.-17. Saarte folklooripäevad Hiiumaal naistekoda@hot.ee
17. *Solemnitas Hapsaliensis* Haapsalus 50 88 600, 55 38 190
17.-21. IV rahvusvaheline niplispitsi näitus-seminar Pärnus 44 76 356
23. Kunstnike, käsitöömeistrite ja taimeseadjate suveharjapäev Sillamäel 56 569 358
25. Sargvere mõisapäev. Käsitöölaat ja õpitoad 51 49 619
29.-30. Käsitööliste näituslaat Pärnumaal Pihlaka talus 44 63 618, 56 663 618

AUGUST

3.-5. VIII ölgehistöö õppepäevad Laiusel 77 425 22, 50 27 745
5.-6. Pärnu VII portselanipäevad 53 433 063
6.-7. Kuressaare merepäevade käsitöölaat 52 237 26, 45 246 45 jane@ametikool.ee
7. Otepää käsitöölaat 56 466 720
12.-13 Ida.Virumaa käsitööseltsi käsitööpäevad Karjamäe talus 55 998 041, 39 77 398
19.-20. Haapsalu salli päevad Kuursaalis 56 158 402

SEPTEMBER

2.-3. Meremäe savipäevad 78 56 641
16.-18. Sügislaat Eesti Vabaõhumuuseumis 6 549 100

OKTOOBER

2. Suur turupäev Tallinnas Nõmme turul (käsitöö ja aiasaadused) 56 466 720
22. Sügislaat *Mihkli melu* Jõhvis 33 72 772

NOVEMBER

10.-13. Mardilaat Tallinna lauluväljakul 6 604 772 info@folkart.ee

DETSEMBER

7.-9. Jõululaat Raplas 51 28 931
9.-10. Käsitöö- ja omatoodangu laat Kärdlas 52 44 820
10. Kodukäsitöö laat Põltsamaal 55 612 312
16.-17. X Viljandi käsitöömess 43 33 850
17. Konkurss *Kuusepuu* Türil 52 87 306

Nimistu ei ole lõplik. Korraldajatel on õigus teha muudatusi.

Maakondade seltsid ja ühendused

Eesti Lapitöö Selts, Anni Kreem 6 445 365
Haapsalu käsitööselts, Aime Edasi 51 981 965
Haapsalu Värkstuba, Ene Kärner 52 26 575
Hiiumaa käsitööühendus, Margit Kääramees 52 44 820
Huviselts Põimik (Järvamaa), Ruta Eslas 38 79 286
Ida-Virumaa käsitööselts, Meeri Raadik 33 56 965
Kesk-Eesti Käsitööselts, Imbi Karu 56 956 639
Kihnu folklooriselts Kihnumoa, Katrin Kumpan 44 69 714
Laiuse Õlekäsitöökoda, Aime Lang 50 277 45
Läänemaa Käsitööliste Ühendus, Marju Heldema 56 158 119
MTÜ Lüster (Pärnu), Mai Kolossova 44 26 240
MTÜ Tulilind (Pärnu), Maris Aidak 58 045 388
Näpustuudio (Võru), Aila Kikas 50 79 920
Parksepa käsitööselts (Võrumaa), Külli Meltsov 52 02 179
Põltsamaa käsitööselts, Anne Ütt 55 612 312
Põlva Käsitööklubi, Asta Tagel 52 47 025, 79 95 349
Põlvamaa, Ulve Kangro 79 62 999
Pärnu Kunstnike ja Käsitööliste Gild, Eddi Leet 56 488 714
Rahvakunsti Klubi (Tallinn), Margit Sondberg 55 24 216 www.rahvakunstiklubi.ee.
Rahvakunstiühing Veimevakk (Järvamaa), Ilme Varik 38 79 306
Raplamaa seltsing Süstik, Ivi Sark 51 28 931
Räpina Käsitöökoda, Astrid Narusk 79 62 694
Saaremaa Käsitöökeskus, Jane Mägi 45 24 693
Tallinna Käsitöökeskus, Liina Veskimägi-Iliste 6 604 772
Tartu Käsitööklubi, Tiina Konsen 53 478 479
Tartu Maanaiste Liit, Urve Kaasik 7 477 177, 53 412 408
Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö Keskselts, Marge Tadolder 56 466 720
Viljandimaa Rahvakunstiühing, Leida Mägi 43 33 850
Virumaa Kunsti ja Käsitöö Selts, Kersti Loite 32 41 587
Vormsi käsitööselts, Kristina Rajando 56 616 395
Võrumaa käsitööühistu ESI, Rael Kaasen 52 19 444

Koostööpartnerid

Eesti Rahva Muuseum, Virve Tuubel, 56 204 979
Eesti Põllumajandusmuuseum, Ruth Metsallik 7 412 596
Eesti Vabaõhumuuseum, Kaari Kiitsak-Prikk 6 549 105
Heimtali Koduloomuuseum, Anu Raud 43 98 126
Hiiumaa Muuseum, Helgi Põllo 46 32 091
Kangastelje töötuba, Kristel Põldma 53 407 776 www.kangakudumine.ee.
Mahtra Talurahvamuuseum, Tiia-Helle Schmitte 48 44 199
Obinitsa Seto Muuseumitarõ, Sigre Anderson 78 54 190, 50 710 29
Rahvakultuuri Keskus, Aino Arro 6 009 291
Setu Talumuuseum, Laine Lõvi 79 64 678
Tallinna Rahvaülikool, Hannelore Juhtsalu 6 604 886
Tallinna Ülikool, Kai Malmstein 6 409 433
Viljandi Kultuuriakadeemia, Ave Matsin 43 55 232
Viimsi Muuseumid, Alar Mik 56 456 352

Toetajaliikmed

LEDERLIN OÜ, Maire Unt 52 007 85 (kudumid)
LILIINA OÜ, Mehis Täpp 50 414 20 (linased kodutekstiilid)
Kodukäsitöö OÜ, Aire Volt 6 314 076 (käsitöö)

Juhatus: Liivi Soova (esimees), Ulve Kangro, Kersti Loite, Kai Malmstein, Maiken Mündi, Kristina Rajando, Eeva Talts, Virve Tuubel, Liina Veskimägi-Iliste.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit
Pikk 22 Tallinn 10133. Tel. 6 604 772, 51 87 812, faks 6 409 087.
E-post: info@folkart.ee. www.folkart.ee.
Toimetaja Maie Leetoja.
Kujundus Maaja Kukerman, kirjastus Ilo, trükk ILOPRINT